

Posudek oponenta bakalářské práce

Autorka práce: Alena Andřová

Název práce: Muzikoterapie u dětí v předškolním věku s poruchami pozornosti.

Studentka zvolila téma zabývající se psychoterapeutickou prací s dětmi s poruchami pozornosti. Ve své práci využila svého pozitivního vztahu k hudbě a muzikálního citění a zvolila velmi vhodně neverbální postupy v podobě muzikoterapie, která je právě ve věkové kategorii předškolního věku velmi vhodnou metodou, neboť elementární prvky muzikoterapie pomáhají dětskému sebevyjádření a uvolnění. Studentka přistoupila ke své práci velmi tvořivě zejména v empirické části a prokázala i značnou odvahu, fantazii a schopnost improvizace za situace, kdy došlo nečekaně ke změně v uspořádání terapeutické situace. Z práce je patrné, že studentka dobře zúročila i své předchozí znalosti a zkušenosti ze studia na střední pedagogické škole a prokázala vysokou míru empatie a porozumění dětské psychice. Je škoda, že v rámci své terapeutické práce se studentka vůbec nesešla s rodiči dítěte a nebyla tudíž seznámena s důležitými údaji ve vývoji dítěte, rovněž chybou je, že dítě nebylo pravděpodobně před samotným zahájením terapeutické práce odborně vyšetřeno, neboť odborný nálezný by měl vždy předcházet volbě terapeutických metod a postupů. Z tohoto hlediska nelze činnosti prováděné s dítětem v rámci bakalářské práce nazvat muzikoterapií ve vlastním slova smyslu, ale jednalo se spíše o jakousi pedagogickou či psychosociální intervenci. V tomto smyslu je název bakalářské práce poněkud nadnesený.

V teoretické části čerpá studentka z dostupných literárních zdrojů zejména z oblasti muzikoterapie a vývojové psychologie, studentka zjištěná fakta předkládá, do názorové polemiky se nepouští. Přesto je tato část velmi seriózně zpracovaná. Minimum literárních zdrojů odkazuje na problematiku specifických poruch chování, respektive poruch pozornosti. Tato část textu tak obsahuje mnohé terminologické nepřesnosti a terminologické nejasnosti, které mohou být pro nezasvěceného čtenáře do dané problematiky značně matoucí (viz str. 45 – nevím, z jaké literatury studentka čerpala, ale opoziční chování se správně označuje zkratkou CD „Conduct Disorders“ či ODD, zde se pak již jedná o poruchu opozičního vztoru, rovněž se nepoužívá v odborné literatuře zkratky DD no H, ale ADD-H.). Text obsahuje některé odborné nepřesnosti (viz str. 13 – v názvech testů). Některé části textu působí vytrženě z kontextu a není zcela zřejmý cíl a jejich souvztažnost k danému textu (viz str. 42 – bylo by vhodné podrobněji okomentovat). V empirické části se nejedná o výzkum ve vlastním slova smyslu. Muzikoterapeutická práce s chlapcem má spíše kazuistický charakter, tak jak studentka správně uvádí na str. 52. Samotný průběh jednotlivých setkání je metodicky velmi pěkně zpracován, cenné je, že se studentka opírá o zkušenosti z vlastní muzikoterapeutické praxe, pro úplnost by bylo vhodné více zdůraznit samotný terapeutický cíl jednotlivých aktivit. Odborně přínosné je shrnutí metodických zásad při muzikoterapeutickém sezení s dítětem s poruchami ADD / ADHD. Odborné výhrady mám však ke stanovení samotné diagnózy ADHD u daného chlapce, aniž by tato diagnóza byla potvrzena odborným vyšetřením. S ohledem na rodinnou anamnézu se zde nabízejí z diferenciatně diagnostického hlediska i další výkladová schémata obtíží dítěte a

diagnóza ADHD zde má proto pouze suspektní charakter a nelze ji pouze na základě pozorovaných znaků v chování takto stanovit. V závěru výzkumu i samotném závěru bakalářské práce studentka velmi střízlivě a s pokorou shrnuje výsledky své práce s dítětem a nastiňuje základní pravidla celostního psychoterapeutického přístupu k dětem s poruchami pozornosti.

Práce má logické a přehledné členění, část teoretická délkou výrazně převažuje nad částí empirickou. Samotný popis muzikoterapeutických technik působí velmi čtivě.

Přínos práce spočívá v nastínění přístupu muzikoterapeutů při práci s předškolními dětmi s poruchami pozornosti a doplnění psychoterapeutických a psychosociálních intervencí o další významný terapeutický rozměr, neboť problematika poruch pozornosti u dětí vyžaduje multimodální a multidisciplinární přístup. V bakalářské práci uvedené postupy sice nepřinášejí zlepšení doložitelné statisticky hodnotitelnými postupy, ale zjevně dokládají, že z dlouhodobého hlediska by mohly přinést subjektivní zlepšení obtíží. Za cenný považují i pokus o teologické zakotvení zvoleného tématu.

Po formální stránce je práce dobře vypracována včetně odlišení citací od vlastního textu. Po jazykové stránce se v práci objevují agramatismy a na řadě míst i nižší stylizační obratnost. Text obsahuje některé chyby gramatického charakteru, které působí při čtení práce rušivým dojmem (nejčastěji rozlišení velkých a malých písmen, čárky v souvětí apod.). Bibliografie čerpá z domácí i zahraniční literatury včetně internetových zdrojů.

Bakalářská práce Aleny Andršové dle mého posouzení splňuje požadavky na bakalářskou práci. Studentka zvolila téma, které v poslední době upoutává pozornost odborné i laické veřejnosti zejména z hlediska praktických opatření a postupů při léčbě dětí trpících hyperkinetickou poruchou včetně poruch pozornosti. Studentka ve své práci naznačila některé méně užívané postupy v rámci terapeutických intervencí a zdůraznila důležitost včasné péče. Doporučuji, aby byla práce přijata k obhajobě a navrhuji prozatím před samotnou obhajobou klasifikaci v e l m i d o b ř e (B) a ž d o b ř e (C).

Možné otázky k obhajobě:

1. Popište blíže skupinu dětí, se kterou jste pracovala při skupinové formě MT setkání, na základě jakých kritérií byl proveden učitelkami výběr dětí do skupiny a jaké změny v chování a prožívání dětí jste v průběhu terapie zaznamenala.
2. Který model ze současných směrů muzikoterapie je Vám nejbližší a proč?
3. Jaké jsou podle Vás nejdůležitější zásady práce s rodiči v rámci psychoterapie u dětí s poruchou pozornosti?
4. Uvažujete o tom, že byste se v muzikoterapie dále vzdělávala, případně ve své profesionální praxi muzikoterapii prováděla, s jakou věkovou kategorií a s jakými problémy byste nejraději pracovala?

Dne 9.srpna 2010

Vypracovala:

PhDr.Pavla Cimlerová
oponent práce

